

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

P/12/185

LWR-4101-12-02/2012

Wrocław, dnia lutego 2013 r.

Pan
insp. Piotr Bogdalski
Komendant - Rektor
Wyższej Szkoły Policji
w Szczytnie

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o NIK² (dalej: ustawa nowelizująca), Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu przeprowadziła kontrolę Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, zwanej dalej „Uczelnią” lub „WSP” w zakresie funkcjonowania szkół i ośrodków szkoleniowych Policji w latach 2009-2012 (I kw.).

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym w dniu 21 grudnia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli – stosownie do art. 60 ustawy o NIK, w związku z art. 2 ustawy nowelizującej, przekazuje Panu Komendantowi – Rektorowi, niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami³ organizację i funkcjonowanie Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Pozytywnie należy ocenić realizację zadań statutowych, zabezpieczenie wyposażenia Uczelni w niezbędne pomoce dydaktyczne, jak również stopień wykorzystania bazy dydaktycznej oraz internatowej.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. utrzymania części obiektów w nienależytym stanie technicznym, niewykonywania lub przekraczania pensum dydaktycznego przez nauczycieli akademickich, niedokonywania okresowych ocen nauczycieli akademickich oraz nieprzestrzegania procedur związanych z udzielaniem zamówień publicznych.

Przyjęta ocena wynika z uwag i ocen cząstkowych przedstawionych poniżej.

1. Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie została utworzona z dniem 1 października 1990 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 1990 r. w sprawie utworzenia Wyższej Szkoły Policji oraz zniesienia Akademii Spraw Wewnętrznych⁴. W badanym okresie WSP była publiczną szkołą wyższą – uczelnią

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82 ze zm.

² Dz. U. Nr 227, poz. 1482 ze zm.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 4 stopniową skalę ocen: ocenę pozytywną, pozytywną z uchybieniami, pozytywną z nieprawidłowościami oraz ocenę negatywną.

⁴ Dz. U. z 1990 r. Nr 64, poz. 373

akademicką w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym⁵ (Psw) oraz równocześnie szkoleniową jednostką organizacyjną Policji w rozumieniu ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji⁶. Oferta edukacyjna Uczelni obejmowała, oprócz studiów wyższych stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia na kierunkach administracja i bezpieczeństwo wewnętrzne oraz studiów podyplomowych, przede wszystkim - całą gamę kursów dokształcających, szkoleń zawodowych dla pracowników i funkcjonariuszy Policji oraz funkcjonariuszy służb podległych ministrowi ds. wewnętrznych, a także funkcjonariuszy innych służb państwowych i podmiotów, realizujących zadania w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Uczelnia organizowała kursy i egzaminy na stopnie oficerskie Policji, a także przeprowadzała postępowania kwalifikacyjne w stosunku do osób, ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji. Od września 2011 r. WSP posiadała również uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

NIK zauważa jednak, że oferta edukacyjna w zakresie szkoleń specjalistycznych miała charakter dominujący nad prowadzeniem edukacji w zakresie wykształcenia wyższego. Podobny pogląd wyraziła także Państwowa Komisja Akredytacyjna (PKA) podczas wizytacji przeprowadzonej w dniach 18-19 marca 2011 r.⁷ Przesądzał o tym, zarówno sposób układania planów studiów i rozkładu zajęć na studiach, polegający na dostosowaniu ich do działalności w zakresie specjalistycznych szkoleń i kursów, jak również struktura finansowania Uczelni. Kontrola wykazała bowiem, że większość środków finansowych otrzymywanych w formie dotacji przeznaczana była na szkolenia i kursy specjalistyczne. W badanym okresie wielkość środków na tego rodzaju szkolenia i kursy wynosiła średnio aż 82,7%⁸ przyznanych dotacji ogółem. Ponadto również liczba uczestników szkoleń i kursów⁹ była wyższa od ilości studentów ogółem¹⁰, aczkolwiek z roku na rok proporcje te zmieniały się na korzyść liczby studentów, co NIK ocenia pozytywnie. W 2009 r. studenci stanowili 32,2%, w 2010 r. – 48,8%, a w 2011 r. – 41,7%.

WSP spełniała kryteria wskazane w przepisie art. 163 ust. 2 ustawy Psw odnośnie proporcji studentów studiujących na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Zauważyć jednak należy, że zajęcia na studiach stacjonarnych prowadzone były w zróżnicowany sposób. Student funkcjonariusz kierowany na studia przez przełożonego właściwego w sprawach osobowych, miał bowiem możliwość uczestnictwa w zajęciach organizowanych w trybie zjazdów tygodniowych oraz zjazdów weekendowych, natomiast student tzw cywilny, przyjęty na studia na ogólnie obowiązujących zasadach, odbywał zajęcia od poniedziałku do piątku, podobnie jak we wszystkich innych uczelniach publicznych. Po ukończeniu studiów student funkcjonariusz nie uzyskiwał najniższego stopnia oficerskiego, tak jak to ma miejsce w przypadku innych uczelni podporządkowanych ministrom służb mundurowych¹¹, lecz taki sam tytuł, jak student cywilny. Otrzymanie najniższego stopnia oficerskiego uwarunkowane było ukończeniem specjalistycznego szkolenia, niezależnie od tego jaką uczelnię ukończył kandydat na oficera Policji. Jak wyjaśnił Komendant-Rektor taka organizacja trybu studiów dla studenta funkcjonariusza umożliwia wywiązywanie się z obowiązków służbowych związanych z pełnieniem służby oraz stwarzała możliwość poszerzenia wiedzy z zakresu nauk społecznych, praw człowieka i zasad funkcjonowania państwa. Tak skonstruowana oferta studiów w WSP dawała możliwość oddelegowania funkcjonariusza na studia bez zakłócenia realizacji przez niego zadań w jednostce macierzystej. Zajęcia w tym trybie realizowane były zgodnie z planem i programem dla danego kierunku studiów.

⁵ Dz. U. Nr 164, poz. 1365 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687 ze zm.

⁷ Raport Zespołu Oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej z wizytacji, przeprowadzonej w dniach 18-19 marca 2011 r. w WSP w Szczycinie

⁸ w 2009 r. – 83,8%, w 2010 r. 84,9%, w 2010 r. – 80,9%, w 2011 r. 81,0%

⁹ w 2009 r. – 4181 osób, w 2010 r. – 4203 osoby, w 2011 r. – 6203 osoby,

¹⁰ w roku 2009/2010 – 1347 studentów, z tego: 969 - cywile i 378 – funkcjonariusze; w 2010/2011 – 2052 studentów, z tego: 1540 - cywile i 512 – funkcjonariusze; w 2011/2012 – 2586 studentów, z tego: 1986 - cywile i 600 – funkcjonariusze;

¹¹ tj. Ministrowi Spraw Wewnętrznych oraz Ministrowi Obrony Narodowej

2. WSP posiadała w badanym okresie regulaminy studiów wyższych, uchwalane przez Senat Uczelni. Jednakże NIK zauważa, iż regulamin przyjęty uchwałą Nr 24/III/2010 z dnia 28 października 2010 r. w sprawie uchwalenia regulaminu studiów w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, został uchwalony ok. 1 miesiąca po rozpoczęciu roku akademickiego, co było niezgodne z art. 161 ust. 1 ustawy Psw, który obliguje Senat do realizacji tej czynności, co najmniej na pięć miesięcy przed początkiem roku akademickiego.

Kontrola wykazała, że Uczelnia nie utworzyła podstawowych jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za poszczególne kierunki studiów. Obowiązek utworzenia takich jednostek wynikał z przepisu art. 8 ust. 1 ustawy Psw. Uczelnia, dopiero w wyniku sugestii PKA utworzyła w czerwcu 2010 r. przedmiotowe jednostki organizacyjne. Decyzją MSWiA utworzono w WSP Wydział Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Administracji, z którego następnie zarządzeniem Komendanta-Rektora WSP z maja 2012 r. utworzono Wydział Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Wydział Administracji. Ponadto PKA w sporządzonych raportach po przeprowadzonej w marcu 2011 r. kontroli oraz czerwcu 2012 r. rekontroli, dokonując oceny jakości kształcenia na kierunku administracja na poziomie studiów I stopnia, wydała ocenę negatywną.

Podstawą negatywnej oceny jakości kształcenia, było niespełnienie wymogów minimum kadrowego dla tego kierunku studiów. W roku akademickim 2011/2012 w WSP spośród samodzielnych nauczycieli akademickich (profesor, doktor habilitowany) zgłoszonych do minimum kadrowego żaden nie został zaliczony do grupy osób posiadających dorobek naukowy w zakresie ocenianego kierunku studiów. Trzy osoby zostały zaliczone do minimum kadrowego w grupie nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy w dziedzinie nauki związanej z ocenianym kierunkiem studiów, a dwie osoby nie zostały zaliczone do minimum kadrowego, w tym jedna z powodu niespełnienia wymagań dotyczących dorobku naukowego, druga zaś bowiem nie prowadziła na ocenianym kierunku i poziomie studiów minimalnej wymaganej liczby godzin zajęć dydaktycznych. Natomiast spośród 9 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora zgłoszonych do minimum kadrowego, dwóch zostało zaliczonych do grupy osób z dorobkiem naukowym w zakresie ocenianego kierunku studiów, czterech do grupy dysponującej dorobkiem w dziedzinie nauki związanej z ocenianym kierunkiem studiów, zaś trzy osoby nie zostały zaliczone do tego minimum z uwagi na niespełnienie wymogu minimalnej liczby godzin zajęć dydaktycznych prowadzonych osobiście na ocenianym kierunku i poziomie studiów. Tym samym skład minimum kadrowego na ocenianym kierunku nie spełniał wymogów określonych w § 5 ust. 5 oraz § 8 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia¹², mających zastosowanie do oceny jakości kształcenia.

W związku z powyższym w raportach PKA podniesiono, że wskazane jest podjęcie działań naprawczych, takich jak: doprowadzenie do wyraźniejszego oddzielenia obu kierunków kształcenia, tj. administracja i bezpieczeństwo wewnętrzne; uzupełnienie samodzielnej kadry akademickiej o nauczycieli akademickich prowadzących badania w zakresie ocenianego kierunku¹³; poszerzenie specjalizacji zawodowych, proponowanych studentom administracji, stosownie do zainteresowań nowo pozyskanych nauczycieli akademickich ze stopniem doktora i powyżej; wyodrębnienie wyraźnego nurtu badań naukowych w zakresie administracji, włącznie z odrębnymi zespołami badawczymi, odrębnymi ścieżkami wymiany nauczycieli akademickich i studentów oraz projektów badawczych realizowanych wspólnie z innymi ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą; ewentualne wydzielenie odpowiednich jednostek organizacyjnych w strukturze Wydziału, grupujących zarówno pracowników, jak też badania w zakresie administracji¹⁴.

Kontrola wykazała, że WSP podjęła w badanym okresie szereg działań naprawczych zalecanych przez PKA. Dotyczyły one m.in. podziału Wydziału Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Administracji odpowiedzialnego za

¹² Dz. U. Nr 144, poz. 1048

¹³ przede wszystkim poprzez wspieranie rozwoju naukowego doktorów trwale związanych z Wydziałem,

¹⁴ np. Instytut Administracji i Prawa Publicznego obok Instytutu Spraw Wewnętrznych i Bezpieczeństwa Publicznego,

kształcenie na obu kierunkach na 2 wydziały: Wydział Bezpieczeństwa Wewnętrznego (odpowiedzialnego na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne) oraz Wydział Administracji (odpowiedzialny za kształcenie na kierunku administracja); opracowano nowy program kształcenia dla kierunku administracja; dokonano reorganizacji uczelni w ten sposób, że jednostki organizacyjne odpowiedzialne za kształcenie i badania naukowe w zakresie administracji zgrupowano w ramach Wydziału Administracji: Instytut Prawa i Administracji, Instytut Nauk Społecznych; zatrudniono wymaganą liczbę nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe z dorobkiem naukowym w zakresie kierunku studiów administracja lub dziedzinie związanej z kierunkiem studiów.

3. Uczelnia nie przestrzegła ustalonych dla poszczególnych nauczycieli pensum dydaktycznego. W roku akademickim 2009/2010 zaplanowane pensum w wysokości 40.230 godzin przekroczone zostało o 20.631 godzin, tj. o 51,3% a w roku akademickim 2010/2011 – na plan 62.252 godziny pensum przekroczone o 14.423 godzin, tj. o 23,2%. Niepokoić przy tym musi, że spośród 199 nauczycieli akademickich zatrudnionych w roku akademickim 2009/2010 ustalonego pensum nie zrealizowało aż 120 nauczycieli, tj. 60,3%, co oznacza, że pozostali nauczyciele musieli przekroczyć zaplanowane pensum, niekiedy do 100 i więcej procent. Podobnie było w roku akademickim 2010/2011. Najwyższa Izba Kontroli zbadała wykonanie pensum dydaktycznego przez nauczycieli akademickich WSP stanowiących w roku akademickim 2010/2011 minimum kadrowe na kierunkach bezpieczeństwo wewnętrzne i administracja. Kontrola wykazała, że spośród 18 nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, pensum dydaktycznego nie zrealizowały 2 osoby (11,1%), które otrzymały zgodę Komendanta – Rektora na jego obniżenie, co było zgodne z art. 130 ust. 4 ustawy Psw i § 57 statutu szkoły. Natomiast spośród 12 nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe na kierunku administracja, pensum dydaktycznego nie zrealizowało 10 osób (83,3%), w tym 8 osób, tj. 66,7% składu minimum kadrowego bez stosownej zgody Komendanta – Rektora. Łączna liczba zrealizowanych godzin wyniosła zaledwie 592 godzin przy obowiązującym pensum dydaktycznym 1400 godzin, co stanowiło tylko 42,3%. Ponadto jedna z tych osób (posiadająca stopień naukowy doktora) nie wypracowała zajęć dydaktycznych nawet w wymiarze 90 godzin, co wymagał zapis § 8 ust. 3 wspomnianego wcześniej rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie... Z raportu PAK wynika, że niezrealizowane zajęcia, zostały przeprowadzone przez innych pracowników WSP niekiedy także o niższych kwalifikacjach naukowych.

4. Pozytywnie NIK ocenia spełnienie wymogów kadrowych niezbędnych do prowadzenia działalności dydaktycznej w zakresie proporcji liczby nauczycieli akademickich do liczby studentów, wynikających z postanowień §11 pkt 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. Należy jednak nadmienić, że NIK w odróżnieniu od kontroli PAK, nie analizowała jakości i kompletności dorobku naukowego nauczycieli akademickich wykazanych jako minimum kadrowe dla poszczególnych kierunków studiów wyższych. Nieprawidłowości nie stwierdzono również w zakresie spełniania przez nauczycieli akademickich wymogów określonych w art. 114 i art. 115 ustawy Psw dotyczących posiadanych kwalifikacji uprawniających do zajmowania określonych stanowisk, np. profesora, adiunkta, asystenta oraz na stanowiskach pracowników dydaktycznych. Badanie to zostało przeprowadzone na próbie kontrolnej łącznie 30 osób, zaliczonych w roku akademickim 2011/2012 do minimum kadrowego na obu prowadzonych kierunkach.

5. NIK negatywnie ocenia nie przeprowadzenie w WSP w latach 2011-2012 ocen okresowych nauczycieli akademickich, czego wymagał art. 132 ust. 1 ustawy Psw oraz postanowień statutu. Z wyjaśnienia Komendanta – Rektora wynikało, że wpływ na to miała zmiana przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Nowe brzmienie przepisu art. 132 Psw obowiązującego od 1 października 2011 r. polegające m.in. na określeniu krótszego okresu, za jaki dokonuje się oceny – z czterech lat, na nie rzadziej niż raz na dwa lata - skutkowało

zmianą statutu Uczelni. W związku z tym w obowiązującym od marca 2012 r. statucie w §79 ust. 1 określono, że oceny nauczycieli akademickich dokonuje kierownik jednostki organizacyjnej wydziału lub kierownik ogólnouczelnianej jednostki organizacyjnej nie rzadziej niż raz na dwa lata lub z własnej inicjatywy. Ponadto Komendant – Rektor zadeklarował, że ocena nauczycieli akademickich powinna być dokonana do 30 września 2013 r.

6. Wysoki był wskaźnik udziału pracowników ze stopniem naukowym magistra zatrudnionych na stanowiskach nauczycieli akademickich, aczkolwiek wykazywał on tendencję malejącą¹⁵. W stosunku do zatrudnienia ogółem nauczycieli akademickich stanowili oni w 2009 r. – 74,0%, w 2010 r. – 73,2%, w 2011 r. – 74,3% i w 2012 r. (I kw.) – 73,6%. Nie mniej jednak należy zauważyć, że z przeprowadzonej w toku kontroli ankiety wynikało, że poziom wykształcenia absolwentów gwarantuje skuteczne pełnienie służby w Policji (90,1% ankietowanych). Przygotowanie absolwentów oceniono jako „dobre” (52,6%) lub „bardzo dobre” (38,3%)¹⁶, w pozostałej części poziom ten uznano za dostateczny. Pozytywnie (92,6%) oceniono możliwości efektywnego wykorzystania specjalistycznej wiedzy w służbie, przy czym zwrócić należy uwagę, że 16,7% ankietowanych stwierdziło, że poziom wykształcenia absolwentów wymuszał ich doksztalcenie, podobny odsetek ankietowanych (17,6%) postulowało rozszerzenie lub uszczegółowienie programów kształcenia. Wysokie umiejętności interpersonalne absolwentów potwierdziło 93,5% ankietowanych.

7. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie bazę naukowo-dydaktyczną Uczelni oraz jej dostosowanie do potrzeb kształcenia studentów i słuchaczy, ze szczególnym uwzględnieniem wyposażenia sal dydaktycznych i biblioteki. Na koniec marca 2012 r. WSP dysponowała m.in.: 23 salami wykładowymi z 950 miejscami, biblioteką, 3 obiektami do zajęć symulacyjnych, 2 strzelnicami¹⁷ na 48 stanowisk, basenem, salą sportową, siłownią oraz 1493 miejscami noclegowymi w 425 salach sypialnych. Przeprowadzone przez kontrolujących oględziny sal dydaktycznych, sprzętu i aparatury naukowo-badawczej oraz wyposażenia biblioteki nie wykazały nieprawidłowości. Pozytywnie NIK ocenia również wywiązywanie się Uczelni z przepisów art. 62 ust. 1 i art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane¹⁸. WSP założyła i prowadziła bowiem książki obiektów budowlanych dla wszystkich 85 budynków i budowli a także przeprowadzała w pełnym zakresie roczne i pięcioletnie przeglądy stanu technicznego obiektów budowlanych.

Nieprawidłowości stwierdzono natomiast w zakresie utrzymania bazy Uczelni w należytym stanie technicznym. Kontrola dokumentacji (książek obiektów budowlanych i protokołów z przeglądów okresowych stanu technicznego) 25 wybranych losowo obiektów wykazała, że stan techniczny w przeważającej części (21) Uczelnia oceniła jako dobry, zaś stan czterech obiektów - jako niedostateczny lub zły. W bardzo złym stanie technicznym był budynek dydaktyczny nr 52/II/28. W związku z tym z inspiracji NIK została przeprowadzona kontrola tego obiektu przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego, w trakcie której stwierdzono, że choć obiekt ten nie stanowi jeszcze zagrożenia dla życia i zdrowia, to jednak znajduje się on w stanie zaawansowanej degradacji. W zasadzie wszystkie, łącznie ze stropami, elementy znajdowały się w stanie wymagającym gruntownego remontu. W toku przeprowadzonych oględzin stwierdzono ugięcia belek stropowych, deformacje podłóg ścian i sufitów, w tym wypaczenia ścian nośnych obiektu, bardzo duże zniszczenie stolarki okiennej oraz powłok malarskich. Zaznaczyć należy, że zalecenia wydane w toku obowiązkowych przeglądów tego obiektu nie zostały zrealizowane, co najmniej od roku 2005, w tym zalecenie z 2010 r. dotyczące opracowania dokumentacji i wykonanie remontu albo wyburzenie budynku.

¹⁵ W 2009 r. – 131 magistrów, w 2010 r. – 134 magistrów, 2011 r. – 127 magistrów i w 2012 r. (I kw.) – 120 magistrów

¹⁶ w czterostopniowej skali – niedostateczny, dostateczny, dobry, bardzo dobry

¹⁷ kryta, otwarta,

¹⁸ Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

W badanym okresie WSP podejmowała działania remontowe i modernizacyjne użytkowanych budynków. Realizowano ogółem 100 zadań remontowych¹⁹, których łączne koszty wyniosły 5,8 mln zł oraz 11 zadań inwestycyjnych o wartości 69,2 mln zł. Kontrola wykazała, że WSP nie dysponowała planem remontów oraz nie bilansowano, tak w ujęciu rzeczowym, jak i finansowym potrzeb remontowych z wykorzystaniem informacji pozyskanych w toku przeglądów stanu technicznego obiektów budowlanych. W ocenie NIK bezpośrednią przyczyną zaistniałej sytuacji był brak właściwego nadzoru sprawowanego przez naczelnika Wydziału Inwestycji i Gospodarki Uczelni nad realizacją zadań przez podległych mu pracowników.

Przeprowadzone prace remontowe i modernizacyjne nie w pełni jeszcze zapewniły należyty stan eksploatowanych obiektów. Wyniki oględzin, a także wyniki kontroli Państwowego Inspektoratu Sanitarnego MSW, użytkowanych przez Uczelnię budynków wykazały bowiem występowanie nadal nieprawidłowości odnoszące się do stanu technicznego i estetycznego obiektów, wymagających dalszych nakładów na remonty i modernizacje. Z wydanych 45 zaleceń pokontrolnych przez PIS MSW w latach 2009 – 2011 Uczelnia niezrealizowana do końca jeszcze 18 zaleceń, jednakże na wniosek WSP Inspektorat przedłużył termin ich ostatecznego wykonania, który do dnia zakończenia kontroli NIK nie upłynął. Z kompleksowej kontroli nieruchomości WSP przeprowadzonej przez PIS MSW we wrześniu 2012 r. wynikało m.in., że Uczelnia nie w pełni przestrzegała przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy²⁰. Stwierdzono m.in. przetrzymywanie w apteczkach przeterminowanych medykamentów, liczne przypadki zagrzybień, ubytków powłok malarskich, zanieczyszczone kratki wentylacyjne, ubytki w stopniach schodów itp. Wydane po tej kontroli zalecenia zostały wykonane, a w odniesieniu do których nie upłynął jeszcze termin ich realizacji Uczelnia podjęła stosowne działania.

NIK pozytywnie ocenia wykonanie także zaleceń określonych w decyzji 703 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 grudnia 2006 r. wydanej w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać kryte strzelnice policyjne strzelnice ćwiczebne. Przeprowadzone oględziny wykazały, że obiekt był w dobrym stanie technicznym. W szczególności, w badanym okresie, strzelnice eksploatowano w oparciu o atesty techniczne wydawane rokrocznie w trybie opisanym we wspomnianej decyzji Komendanta Głównego Policji.

8. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wyniki ekonomiczne WSP osiągnięte w badanym okresie. Wykazane w sprawozdaniach finansowych Uczelni wielkości wskazywały na ogólnie dobrą, nie zagrażającą kontynuacji działalności, kondycję finansową. W kolejnych latach bilansowych osiągnięto zysk netto w wysokości 0,9 mln zł w 2009 r., 0,7 mln zł w 2010 r. oraz 2,6 mln zł. w 2011 r. Analiza wskaźnikowa wykazała ponadto, że Uczelnia znajdowała się w dobrej kondycji finansowej i nie miała problemów z regulowaniem zobowiązań (wskaźniki płynności ukształtowały się na optymalnym poziomie), zaś udział kapitałów obcych w finansowaniu aktywów (wskaźnik ogólnego zadłużenia) Uczelni był niewielki i kształtował się na poziomie 5 - 7%, co oznaczało dobrą zdolność regulowania zobowiązań, WSP nie była obciążona zobowiązaniami długoterminowymi (nie wystąpiły także należności długoterminowe). NIK pozytywnie ocenia także obrót należnościami w zakresie zależnym od WSP, czyli w zakresie należności z tytułu dostaw i usług. Zauważyć jednak należy, że nie w każdym przypadku sprawność odzyskiwania należności była korzystna. Na podstawie badanej próby należności z tytułu dostaw i usług, w tym z najmu składników majątkowych WSP wynikało, że z wpłatą 74,2 tys. zł zobowiązań na dzień 30 czerwca 2012 r. zalegało 63 kontrahentów, a opóźnienia w płatności w tej grupie sięgały średnio 154 dni²¹. Zobowiązania te zostały uregulowane wraz z należnymi odsetkami.

¹⁹ 17 w 2009 r., 47 w 2010 r., 32 w 2011 r. oraz 4 w I kwartale 2012 r.

²⁰ np. brakowało wymaganych na określonych stanowiskach pracy pomiarów skuteczności wentylacji i natężenia hałasu, pomieszczenia nie były wyposażone w wymagane instrukcje w tym instrukcje stanowiskowe, brakowało wykazów osób przeszkolonych do udzielania pierwszej pomocy, apteczek itp.

²¹ maksymalnie – w przypadku najemcy pomieszczeń WSpol Aga – sport ze Szczycina 249 dni zwłoki

WSP uzyskała przychody ogółem w kwocie 61,5 mln zł w 2009 r., 70,0 mln zł w 2010 r., 71,6 mln zł w 2011 r. i 16,8 mln zł w 2012 r. (I kw.). Głównym źródłem przychodów była dotacja budżetowa MSW²² stanowiąca odpowiednio 85%, 75%, 73% i 71% przychodów ogółem. Koszty Uczelni związane z realizacją zadań statutowych wyniosły w badanym okresie: 60,6 mln zł w 2009 r., 69,3 mln zł w 2010 r., 69,0 mln zł w 2011 r. oraz 13,8 mln zł w 2012 r. (I kw.). Zasadniczą część kosztów Uczelni stanowiły wynagrodzenia wraz z pochodnymi mieszczące się w przedziale od 62,1% do 67,3% kosztów ogółem. Poza wynagrodzeniami istotną pozycję stanowiły koszty materiałów, energii oraz usług obcych, które stanowiły ok. 30% kosztów ogółem rocznie.

Wartość środków trwałych WSP według stanu na koniec II kwartału 2012 r. wynosiła 159,3 mln zł i była wyższa o 79% niż w roku 2009. Największą wartość w majątku uczelni (62%) stanowiły obiekty budowlane, urządzenia techniczne i maszyny (17%) oraz grunty (6%). W ocenie NIK majątek Uczelni był w znacznym stopniu zdeprecjonowany. Stopień zużycia środków trwałych w 2012 r. osiągnął bowiem ogółem 60%. Do najbardziej zużytych składników majątkowych należały umorzone w pełni lub prawie w pełni sprzęt łączności, sprzęt działu żywnościowego, sprzęt kulturalno oświatowy - szkoleniowy, sprzęt transportowy i warsztatowy, sprzęt remontowo budowlany itd.

9. W latach 2009-2011, z zastosowaniem trybów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²³, przeprowadzono 211 postępowań o zamówienie publiczne zakończonych podpisaniem umów o wartości ogółem 69,7 mln zł. Dominującym trybem udzielania zamówień publicznych był przetarg nieograniczony, zarówno pod względem ilości udzielonych zamówień (182), jak i w ujęciu wartościowym (67,3 mln zł).

Na 6 zbadanych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, NIK nie wnosi zastrzeżeń do wyboru wykonawcy w zakresie 5 postępowań²⁴: Niewłaściwy był natomiast sposób wyboru wykonawcy przebudowy budynku letniskowego nr 15 o wartości netto 97,4 tys. zł przeprowadzono w trybie zamówienia z wolnej ręki będącego zamówieniem uzupełniającym do wcześniej udzielonego zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego²⁵.

Analiza dokumentacji obu postępowań wykazała, że przedmiotem zamówienia podstawowego był remont elewacji z dociepleniem budynku pralni WSP oraz odbudową centrali wentylacyjnej budynku nr 13 WSP w Szczytnie, natomiast przedmiotem zamówienia uzupełniającego była przebudowa budynku letniskowego nr 15 stanowiącego inną nieruchomość, tj. część ośrodka wypoczynkowego Wałpusz położonego w miejscowości Stare Kiejkuty. Dodać należy także, że zamówienie uzupełniające było rodzajowo odmienne od robót przewidzianych w SIWZ zamówienia podstawowego, stąd też nie mogło być zatem traktowane jako zamówienie uzupełniające. W konsekwencji nie zachodziły przesłanki do zastosowania trybu zamówienia „z wolnej ręki” w myśl art. 67 ust 1 pkt 6 ustawy Pzp, co oznacza, że działanie zamawiającego w przedmiotowej sprawie było nielegalne i nosiło znamiona czynu opisanego w art. 17 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych²⁶. Zadania w zakresie udzielania zamówień publicznych zostały przypisane, zgodnie z zakresem obowiązków do kompetencji A. W. – W., kierującej Zespołem ds. Zamówień Publicznych Działu Zamówień Publicznych.

²² bez uwzględnienia kwot dotacji na pomoc materialną dla studentów oraz dotacji na finansowanie projektów z udziałem UE

²³ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

²⁴ tj. nr 7/WIGN/09 – w zakresie wyboru wykonawcy przebudowy budynku magazynowego nr 11 na sale dydaktyczną o wartości 1,7 mln zł, nr 4/WIGN/09 w zakresie wyboru wykonawcy remontu chodników i dróg wewnętrznych WSP o wartości 0,4 mln zł, nr 3/WIGN/10 w zakresie wyboru wykonawcy remontu elewacji z dociepleniem budynku nr 22 Pralni WSP o wartości 0,3 mln zł, nr 02/ZFPiBN/POKL/11 w zakresie wyboru wykonawcy usługi organizacji i prowadzenia szkoleń z zakresu doskonalenia techniki kierowania samochodem osobowym w ramach projektu pn. „Droga do bezpiecznej służby” o wartości 1,7 mln zł i nr 26/WIGN/11 w zakresie wyboru wykonawcy remontu dróg i chodników WSP o wartości 0,2 mln zł.

²⁵ Powołano się tu na okoliczności wymienione w art. 67 ust 1 pkt 6 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz na konieczność udzielenia zamówienia uzupełniającego do zamówienia podstawowego (udzielonego w trybie przetargu nieograniczonego firmie „Usługi Remontowo Budowlane Piotr Kobus”).

²⁶ Dz.U. z 2005 Nr 14 poz.114 ze zm. w brzmieniu obowiązującym w dniu udzielenia zamówienia.

10. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia funkcjonowanie kontroli wewnętrznej w WSP. W 2009 r. z 9 zaplanowanych kontroli nie zrealizowano bowiem 4, a w 2010 r. i 2011 r. z zaplanowanych 3 i 2 kontrole nie zrealizowano żadnej. Nie zrealizowanie zadań planowych w tym zakresie spowodowane było koniecznością przeprowadzenia innych kontroli doraźnych. Trzeba też nadmienić, że czynnościami związanymi z wykonywaniem kontroli wewnętrznej zajmowała się jedna osoba.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o:

- 1. Wdrożenie stosownej procedury i przeprowadzenie ocen okresowych nauczycieli akademickich zgodnie z postanowieniami art. 132 Psw.**
- 2. Podjęcie skutecznych działań w celu poprawy, w tym unowocześnienia sprzętu szkoleniowego Uczelni, mając na uwadze odtworzenie sprzętu całkowicie zamortyzowanego.**
- 3. Opracowanie planów gospodarki remontowej użytkowanych obiektów z wykorzystaniem wyników okresowych kontroli ich stanu technicznego oraz zajęcie ostatecznego stanowiska, co do dalszej eksploatacji budynku dydaktycznego nr 28.**
- 4. Podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości zaistniałych w toku postępowań związanych z udzielaniem zamówień publicznych.**
- 5. Zapewnienie pełnej realizacji zaplanowanych zadań związanych z przeprowadzaniem kontroli wewnętrznych.**

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK – w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r., w związku z art. 2 ustawy nowelizującej - oczekuje przedstawienia przez Pana Rektora-Komendanta, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK (w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r. – w związku z art. 2 ustawy nowelizującej), w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego Panu Komendantowi Rektorowi przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK - w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r., w związku z art. 2 ustawy nowelizującej - termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK o sposobie ich rozpatrzenia.